

แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี ที่ไม่ใช่เอกภาษาอังกฤษ

Guidelines of Teaching English for Communication for Non English Major Students

อภิชา ปลัดทอง¹

E-mail: apichapaladkong94@gmail.com

บทคัดย่อ

ปัจจุบันนี้ภาษาอังกฤษนับได้ว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารที่เป็นภาษาสากล และชาติต่างๆ ทั่วโลกทั้งในด้านการเมือง การศึกษา การดำเนินธุรกิจ และการท่องเที่ยว ภาษาเพื่อการสื่อสารในระดับมหาวิทยาลัยจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน นอกจากนี้ การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมจะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในขณะเดียวกัน พบว่า นักศึกษาในระดับปริญญาตรียังมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารไม่เพียงพอ บทความนี้จึงนำเสนอแนวคิดทฤษฎีและแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษต่อไปในอนาคต

คำสำคัญ: การสอน ภาษาอังกฤษ แนวทาง

Abstract

English is now regarded as an important medium for international communication among people all around the world in politics, education, economics and tourism. English for communication in a university is an important fundamental element for learning English. Developing teaching English is necessary for students to have an opportunity to learn effectively, but Thai undergraduate students are not able to use English language for communication. It is hoped that this article will be highly beneficial to syllabus design and language instruction in the near future.

Keywords: teaching, English language, guideline

ความนำ

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น สามารถเรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) และในช่วงเวลาที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี พลังงาน และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงมากขึ้นกว่าช่วงที่ผ่านมา ซึ่งมีผลกระทบต่อการบริหารจัดการการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้อุดมศึกษาต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาและการพัฒนาประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาได้เตรียมความพร้อมให้ดำรงอยู่ได้ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว หนึ่งในประเด็นที่ส่งผลให้อุดมศึกษาไทยต้องให้ความสำคัญคือ อุดมศึกษาต้องจัดการศึกษาที่เน้นภาษาอังกฤษ อันเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารที่ต้องนำไปใช้ในการประกอบอาชีพและเรียนรู้วัฒนธรรมที่หลากหลายเมื่อผู้เรียนจบการศึกษาแล้ว เพื่อให้คนไทยรวมถึงนักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารกับคนต่างชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่มโอกาสในการดำรงชีพและทำงานในระดับนานาชาติ โดยเฉพาะในประเทศสมาชิกอาเซียน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2556)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย กลุ่มวิชาภาษาเพื่อการสื่อสารมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ ในด้านทักษะการ ฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารทางสังคมในชีวิตประจำวัน และแสวงหาความรู้ต่อไป (มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2562) จุดประสงค์สำคัญในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในกลุ่มวิชาศึกษาทั่วไปคือ การใช้ภาษาอังกฤษและพัฒนาการสื่อสารขั้นพื้นฐานด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน ในสถานการณ์ต่างๆ โดยเน้นทักษะการฟัง-พูด เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ครอบครัว ชุมชน

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาเพื่อการสื่อสาร สำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ท้องถิ่นและจังหวัด เพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับกลางและระดับสูง ดังนั้น นักศึกษาที่เรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจึงจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนและพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะทักษะด้านการพูด จากประสบการณ์ในการสอนของผู้เขียนบทความ พบว่า นักศึกษาไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษพื้นฐานในการพูดแนะนำตัวเองได้ และจากการสำรวจโดยใช้แบบแสดงความคิดเห็นและความคาดหวังก่อนเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ที่ผู้เขียนบทความได้ให้ผู้เรียนเขียนบรรยายก่อนการเรียนการสอน พบว่านักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนร้อยละหกสิบ มีความต้องการที่จะฝึกทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อนำไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้ โดยปัญหาที่พบคือนักศึกษาขาดความรู้พื้นฐานและไม่มีต้นแบบในการฝึกพูดภาษาอังกฤษ สภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการฝึกภาษา เนื่องจากห้องเรียนมีขนาดใหญ่ นักศึกษาจำนวนมาก การเรียนในห้องเรียนจึงไม่สามารถสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาได้อย่างเต็มที่ จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเลยยังขาดทักษะการฝึกฝนภาษาอังกฤษในด้านการพูด ซึ่งไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่วางเป้าหมายไว้ว่า คนไทยจะต้องสามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารกับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในบทความนี้ จะนำเสนอแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและแนวทางในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารตามลำดับดังต่อไปนี้

ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory)

จากการศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวทางของทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์

ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เป็นทฤษฎีที่มีรากฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Piaget เรียกว่า Cognitive Constructivist และ Vygotsky ซึ่งเน้นเกี่ยวกับบริบททางสังคมเรียกว่า Social Constructivist (ออรูมา ธรรมวันนา, 2551)

1.1 Cognitive Constructivist ซึ่งมีแนวคิดมาจาก Piaget คือ ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้โดยการลงมือกระทำ และเชื่อว่าผู้เรียนถูกกระตุ้นด้วยปัญหาที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางปัญญา (Cognitive Conflict) หรือเกิดการเสียสมดุลทางปัญญา (Disequilibrium) ผู้เรียนต้องพยายามปรับโครงสร้างทางปัญญา (Cognitive Structuring) ให้เข้าสู่ภาวะสมดุล (Equilibrium) โดยวิธีการดูดซึมความรู้ (Assimilation) โดยรับข้อมูลใหม่จากสิ่งแวดล้อมเข้าไปไว้ในโครงสร้างทางปัญญาและโดยวิธีการปรับโครงสร้างทางปัญญา (Accommodation) โดยการเชื่อมโยงโครงสร้างทางปัญญาเดิม หรือความรู้เดิมที่มีมาก่อนกับข้อมูลข่าวสารใหม่ จนกระทั่งผู้เรียนสามารถปรับโครงสร้างทางปัญญาเข้าสู่ภาวะสมดุล หรือสามารถที่จะสร้างความรู้ใหม่ขึ้นมาได้ หรือเกิดการเรียนรู้ตนเอง

1.2 Social Constructivist เป็นทฤษฎีที่มีรากฐานมาจาก Vygotsky ซึ่งมีแนวคิดที่สำคัญคือ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาด้านพุทธิปัญญา รวมทั้งแนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพในการพัฒนาด้านพุทธิปัญญา ที่อาจมีข้อจำกัดเกี่ยวกับช่วงของการพัฒนาที่เรียกว่า Zone of Proximal Development ถ้าผู้เรียนที่ต่ำกว่า Zone of Proximal Development จำเป็นที่จะต้องได้รับการช่วยเหลือในการเรียนรู้ที่เรียกว่า Scaffolding และ Vygotsky เชื่อว่าผู้เรียนสร้างความรู้โดยผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น ได้แก่ เด็ก ผู้ใหญ่ พ่อแม่ ครูและเพื่อน ในขณะที่เด็กอยู่ในบริบทของสังคมและวัฒนธรรม และแนวคิดสำคัญของทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ มีดังนี้

1.2.1 ความรู้ คือ โครงสร้างทางปัญญาที่สามารถคลี่คลายสถานการณ์ที่เป็นปัญหาและใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาหรืออธิบายสถานการณ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้

1.2.2 ครูมีหน้าที่จัดการให้ผู้เรียนได้ปรับขยายโครงสร้างทางปัญญาของผู้เรียนเอง ภายใต้สมมุติฐาน ดังนี้

1) สถานการณ์ที่เป็นปัญหาและปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางปัญญา (Cognitive Conflict)

2) ความขัดแย้งทางปัญญา เป็นแรงจูงใจภายใน ทำให้เกิดกิจกรรมการไตร่ตรอง เพื่อขจัดความขัดแย้งได้

3) การไตร่ตรองบนฐานประสบการณ์และโครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่ภายใต้การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม กระตุ้นให้มีการสร้างโครงสร้างใหม่ทางปัญญา

2. การออกแบบสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์

ปัจจุบันการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีความสำคัญต่อการเรียนรู้อย่างมาก โดยผู้เรียนจะต้องปฏิบัติเพื่อพัฒนาศักยภาพทางการคิด ตลอดจนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผนดำเนินการ และประเมินตนเอง และมีปฏิสัมพันธ์กับแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ได้แก่ ครู เทคโนโลยี พ่อแม่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และบุคคลอื่นๆ ตลอดจนสื่อต่างๆ เพื่อนำมาสู่การสร้างความรู้ ซึ่งมีความสอดคล้องอย่างยิ่งกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (สมุทลี ชัยเจริญ, 2551) โดยผู้เรียนใช้ความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่เป็นพื้นฐานในการสร้างความรู้ใหม่ การเรียนรู้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียนจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมภายนอก ผู้เรียนแต่ละคนจะสร้างความรู้ด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน (นิตยา นิมวงศ์, 2551) ซึ่งเน้นการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ด้วยการลงมือกระทำหรือ

ปฏิบัติผ่านกระบวนการคิด โดยอาศัยประสบการณ์เดิม หรือความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว เชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่หรือความรู้ใหม่ โดยมีครูเป็นผู้จัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้หรือสร้างความรู้ของผู้เรียน

3. หลักการพื้นฐานในการออกแบบสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์

ในการออกแบบการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ได้มีการนำหลักการจากกลุ่มแนวคิดสองกลุ่มคือ Cognitive Constructivism และ Social Constructivism มาใช้ในการออกแบบ (สมาลี ชัยเจริญ, 2551) ดังนี้ คือ

3.1 สถานการณ์ปัญหา (Problem Base) มาจากพื้นฐานของ Cognitive Constructivism ของ Piaget เชื่อว่า ถ้าผู้เรียนถูกกระตุ้นด้วยปัญหา (Problem) ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางปัญญา (Cognitive Conflict) หรือเรียกว่า เกิดการเสียสมดุลทางปัญญา ผู้เรียนต้องพยายามปรับโครงสร้างทางปัญญาให้เข้าสู่ภาวะสมดุล (Equilibrium) โดยการดูดซึม (Assimilation) หรือการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญา (Accommodation) จนกระทั่งผู้เรียนสามารถปรับโครงสร้างทางปัญญาเข้าสู่สภาพสมดุลหรือสามารถที่จะสร้างความรู้ใหม่ขึ้นมาได้ หรือเกิดการเรียนรู้ขึ้นเองในสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น สถานการณ์ปัญหาจะเป็นเสมือนประตูที่ผู้เรียนจะเข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียนรู้ โดยสถานการณ์ปัญหาที่สร้างขึ้นอาจมีหลายลักษณะ เช่น

3.1.1 เป็นสถานการณ์ปัญหาเดียวที่ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดที่เรียน

3.1.2 เป็นสถานการณ์ปัญหาที่มีหลายระดับ สำหรับระดับมือใหม่ (Novice) ระดับผู้เชี่ยวชาญ (Expert) หรือ ง่ายปานกลาง ยาก เป็นต้น

3.1.3 เป็นสถานการณ์ปัญหาที่มีหลายสภาพบริบท ที่ผู้เรียนเผชิญในสภาพจริง

3.1.4 เป็นสถานการณ์ปัญหาที่เป็นเรื่องราว (Story)

3.2 แหล่งเรียนรู้ (Resource) เป็นที่รวบรวมข้อมูล เนื้อหา สารสนเทศที่ผู้เรียนจะใช้ในการแก้สถานการณ์ปัญหาที่ผู้เรียนเผชิญ ซึ่งแหล่งเรียนรู้ในสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ไม่ใช่แค่เพียงแหล่งรวบรวมเนื้อหาเท่านั้น แต่รวมถึงสิ่งต่างๆ ที่ผู้เรียนจะใช้ในการแสวงหาและค้นพบคำตอบ (Discovery) เช่น

3.2.1 ธนาคารข้อมูล

3.2.2 แหล่งที่เกี่ยวข้องในการสร้างความรู้ เช่น ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

3.2.3 เครื่องมือที่ช่วยในการสร้างความรู้ เช่น อุปกรณ์ในการทดลอง

3.3 ฐานการช่วยเหลือ (Scaffolding) มาจากแนวคิดของ Social Constructivism ของ Vygotsky ที่เชื่อว่า ถ้าผู้เรียนอยู่ต่ำกว่า Zone of Proximal Development ไม่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง จำเป็นที่จะต้องได้รับการช่วยเหลือที่เรียกว่า Scaffolding ซึ่งฐานความช่วยเหลือจะสนับสนุนผู้เรียนในการแก้ปัญหา หรือการเรียนรู้ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติภารกิจให้สำเร็จได้ด้วยตัวเอง

3.4 การโค้ช (Coaching) มาจากพื้นฐาน Situated Cognition และ Situated Learning หลักการนี้ได้กลายมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ ที่ได้เปลี่ยนบทบาทของครูที่ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้ บอกความรู้ มาเป็น “การโค้ช” ที่ให้ความช่วยเหลือ การให้คำแนะนำสำหรับผู้เรียนจะเป็นการฝึกหัดผู้เรียน โดยการให้ความรู้แก่ผู้เรียนในเชิงการให้ การรู้คิดและการสร้างปัญญา ซึ่งบทบาทของการโค้ชมีเงื่อนไขที่สำคัญ ดังนี้

3.4.1 เรียนรู้ผู้เรียนในความดูแล หรือผู้เรียนจากการสังเกตด้วยการฟังและการไต่ถามด้วยความเอาใจใส่

3.4.2 ควรสอบถามกระตุ้นความคิดของผู้เรียนโดยพยายามจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางปัญญา

3.4.3 สร้างเส้นทางเป็นเชิงการสืบสวนอย่างมีความหมายต่อผู้เรียนและพยายามสนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างเส้นทางอย่างมีเหตุผลและมีความหมาย

3.4.4 ยอมรับในสติปัญญาผู้เรียน และพยายามช่วยแก้ไข ปรับปรุง เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ ในการเลือกเส้นทางการตัดสินใจหรือเลือกวิธีการที่จะปฏิบัติต่อไป

3.5 การร่วมมือกันแก้ปัญหา (Collaboration) เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่มีส่วนสนับสนุนให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่นเพื่อขยายมุมมองให้แก่ตนเอง การร่วมมือกันแก้ปัญหาจะสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการคิดไตร่ตรอง (Reflective Thinking) เป็นแหล่งที่เปิดโอกาสให้ทั้งผู้เรียน ผู้สอน ผู้เชี่ยวชาญ ได้สนทนาแสดงความคิดเห็นของตนเองกับผู้อื่น สำหรับการออกแบบการร่วมมือกันแก้ปัญหาในขณะสร้างความรู้ นอกจากนี้การร่วมมือกันแก้ปัญหายังเป็นส่วนสำคัญในการปรับเปลี่ยนและป้องกันความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน (Misconception) ที่เกิดขึ้นในขณะที่เรียนรู้ รวมทั้งการขยายแนวคิด

4. การนำทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การนำทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ไปใช้ในการเรียนการสอนมีรายละเอียดดังนี้ (อรอุมา ธรรมวันนา, 2551)

4.1 การเรียนรู้เป็นการลงมือปฏิบัติ ประสบการณ์ตรง การลองผิดลองถูก เพื่อค้นหาวิธีการแก้ปัญหา เป็นสิ่งจำเป็นต่อการดูซึมและการปรับเปลี่ยนข้อมูล วิธีการที่สารสนเทศถูกนำเสนอเป็นสิ่งสำคัญ เมื่อสารสนเทศถูกนำเข้ามาในฐานะที่เป็นสิ่งช่วยแก้ปัญหาอาจทำหน้าที่เป็นเครื่องมือมากกว่าที่จะเป็นข้อเท็จจริงอย่างแท้จริง

4.2 การเรียนรู้ควรเป็นองค์รวม เน้นสภาพจริงและสิ่งที่เป็นจริงในห้องเรียนแบบ Piaget ผู้เรียนจะมีโอกาสสร้างความรู้ผ่านประสบการณ์ความรู้ของตนเองที่ไม่ได้มาจากการบอกและสอนของครู จะมีการเน้นเกี่ยวกับการสอนทักษะเฉพาะน้อยลง แต่จะเพิ่มการเน้นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ในบริบทที่มีความหมาย เทคโนโลยี ครูสามารถจัดหาสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่จะช่วยขยายพื้นฐานของความคิดรวบยอดและประสบการณ์ของผู้เรียน

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุดตามแนวการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพราะการฝึกทักษะต่างๆ ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เปรียบเสมือนตัวกลางที่เชื่อมระหว่างการเรียนรู้ในชั้นเรียนกับการนำภาษาอังกฤษไปใช้จริงนอกชั้นเรียน มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้ทดลองใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่างๆ ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะนำทางเท่านั้น (สมิตรา อังวัฒน์กุล, 2540) ดังนั้นผู้สอนต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษให้มากที่สุด (ภักพล หัสสา, 2553)

1. แนวคิดของการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

จุดมุ่งหมายของการสอนภาษาอังกฤษนั้นคือมุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาที่เรียนในการสื่อสาร และส่วนใหญ่มีความเชื่อว่า ถ้าผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างทางภาษาและคำศัพท์แล้ว จะใช้ภาษาในการสื่อสารได้ จากข้อเท็จจริงแล้วพบว่าถึงแม้ผู้เรียนจะเรียนรู้โครงสร้างของภาษาต่างประเทศมาแล้วเป็นอย่างดี ก็ยังไม่สามารถพูดคุยหรือสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้เลย หรือถ้าจะสื่อสารได้บ้างก็มักจะใช้ภาษาในลักษณะที่เจ้าของภาษาไม่ใช้กันแม้จะเป็นภาษาที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ด้วยเหตุนี้ภาษาศาสตร์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจำนวนมาก ได้แสวงหาและพัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาต่างประเทศ กล่าวถึงการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารว่า การสอนวิธีนี้เกิดขึ้นโดยมีความเชื่อว่าภาษาไม่ได้เป็นเพียงระบบไวยากรณ์ที่ประกอบด้วยเสียง คำศัพท์ โครงสร้าง เท่านั้น แต่ภาษาคือ ระบบที่ใช้ในการสื่อสารหรือสื่อความหมาย ดังนั้นการสอนภาษาจึงควรสอนให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการสื่อสารหรือสื่อความหมายได้ ไม่ควรสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เฉพาะทำหน้าที่ต่างๆ เช่น การโต้แย้ง ชกแจง ขออนุญาต ฯลฯ ซึ่งต้องใช้ให้เหมาะสมตามสภาพสังคมด้วย เช่น การพูดแสดงการโต้แย้งนั้นลักษณะคำพูดมิใช่เพียงเพื่อแสดงออกถึงอารมณ์และความในใจเท่านั้น แต่ต้องคำนึงถึงผู้ฟังด้วย การโต้แย้งเพื่อนอาจจะใช้คำพูดง่ายๆ ตรงๆ ได้มากกว่ากับหัวหน้างาน นอกจากนั้นการสื่อสารยังเป็นกระบวนการอีกอย่างหนึ่ง การรับรู้แบบหนึ่งและความหมายของภาษาอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ ผู้เรียนต้องสามารถนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ได้จริงๆ และจากปฏิกริยาโต้ตอบระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังจะช่วยให้ความหมายนั้นกระจ่างขึ้น เพราะผู้ฟังจะให้ผลย้อนกลับว่าเข้าใจสิ่งที่ผู้พูดพูดเพียงใด ถ้าไม่เข้าใจผู้พูดอาจต้องปรับคำพูดใหม่เพื่อสื่อความหมายให้ได้ (สมิตรา อังวัฒน์กุล, 2537)

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

Morrow (1981) อ้างถึงใน รสมาลิน จิตสว่าง, 2549) ได้ให้แนวคิดว่ากระบวนการเรียนเพื่อการสื่อสารควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1) สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ว่าผู้เรียนเรียนภาษาไปเพื่ออะไร การเรียนการสอนภาษาเป็นการฝึกทักษะเช่นเดียวกับการเรียนว่ายน้ำ หรือการเรียนดนตรี ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาจึงต้องเรียนจนสามารถที่จะนำไปใช้ได้ ไม่ใช่เรียนรู้เพียงวิธีการเท่านั้น

2) เน้นความเข้าใจเรื่องทั้งหมดมากกว่าความสามารถในการแยกวิเคราะห์รายละเอียด ในการสื่อสารจริงเรามุ่งความสนใจไปที่เนื้อความที่สารนั้นต้องการจะสื่อ ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารจึงเป็นภาษาในระดับข้อความ ไม่ใช่ระดับประโยค จริงอยู่ที่ว่าข้อความนั้นถูกประกอบด้วยประโยค แต่การเข้าใจความหมายของแต่ละประโยคเดี่ยวๆ ไม่ช่วยให้เราสามารถสื่อความหมายของสิ่งที่ต้องการจะสื่อออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันระหว่างประโยคหรือถ้อยคำในข้อความนั้นซึ่งเราต้องตีความสัมพันธ์นั้นด้วยเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง ดังนั้น การเรียนการสอนเพื่อการสื่อสารจึงเน้นความเข้าใจในเรื่องทั้งหมดก่อน การยกตัวอย่างในการสอนอ่านผู้สอนจะให้ผู้เรียนได้อ่านเนื้อความโดยสังเขปเพื่อให้ได้ความเข้าใจทั้งหมดของเรื่องก่อนเสียก่อน เช่น ให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องอย่างกว้างๆ หรือเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้เรียนเสียก่อน โดยสอนให้ผู้เรียนใช้กลวิธีการอ่านข้าม เพื่อค้นหาข้อมูลบางอย่าง หลังจากนั้นจึงอาจให้ผู้เรียนอ่านอีกครั้งเพื่อหารายละเอียดและในการอ่านเพื่อหารายละเอียดนี้ผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนเดาความหมายของศัพท์จากเนื้อความข้างเคียง ให้ผู้เรียนคาดการณ์ล่วงหน้า ให้ผู้เรียนใช้ประสบการณ์ส่วนตัวในการทำความเข้าใจถึงความหมายด้วยการสรุป การเข้าใจสิ่งที่อ่านดังกล่าวนี้ผู้เรียนต้องอาศัยการตีความเข้าช่วยเป็นอย่างมาก

3) เน้นกระบวนการในการเรียนเท่ากับรูปแบบของภาษา การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนอกจากจะให้ความสำคัญกับการสอนภาษาแล้ว ยังคงให้การเรียนการสอนนั้นมีความสอดคล้องกับกระบวนการที่เกิดขึ้นในการสื่อสารจริง ทั้งนี้เพื่อที่การสื่อสารที่เหมือนจริงจะได้เกิดขึ้นได้ในชั้นเรียน

4) ให้ผู้เรียนเป็นผู้ใช้ภาษา เนื่องจากว่าผู้เรียนเป็นผู้ที่ต้องการการเรียนรู้ ดังนั้นในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารผู้สอนจึงควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ใช้ภาษาให้มากที่สุด การให้ผู้เรียนสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน ให้เลือกใช้ภาษาที่ต้องการ และให้ประเมินการสื่อสารของตนเองเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษา การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบการเรียนของตนเช่นนี้ทำให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องปรับบทบาทของผู้สอนและผู้เรียนใหม่ ต้องมีกิจกรรมและลักษณะการจัดกิจกรรมที่เอื้อให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาให้มากที่สุด

5) ไม่ถือว่าข้อผิดพลาดเป็นสิ่งที่ต้องแก้ไขเสมอ การเรียนภาษาในอดีตเน้นความถูกต้องของภาษาเป็นสิ่งสำคัญ ผู้สอนจะแก้ข้อผิดพลาดของผู้เรียนทุกครั้ง การกระทำเช่นนี้ก่อให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดี เพราะทำให้ผู้เรียนเกิดความไม่มั่นใจในการใช้ภาษา จึงพยายามหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาอยู่เสมอ การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเน้นความคล่องและความเหมาะสมในการใช้ภาษา ดังนั้นในการสอนผู้สอนจึงต้องพิจารณาแก้สิ่งที่ผิดเฉพาะที่ไม่ก่อให้เกิดความสับสนในการสื่อสารก็ปล่อยผ่านไปก่อน ทั้งนี้เพื่อที่จะช่วยให้การสื่อสารของผู้เรียนไม่หยุดชะงัก และไม่ทำให้ผู้เรียนเกิดความท้อถอยที่จะสื่อสาร และวิธีการแก้ข้อผิดพลาดควรกระทำโดยไม่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกเกรงกลัวการตำหนิหรือทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนภาษา

Taylor (1983) กล่าวว่า การสอนเพื่อการสื่อสารคือ การสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับภาษาที่จะเรียน นั่นคือเรียนรู้อาษาด้วยการใช้ภาษาสำคัญกว่าเรียนการใช้ภาษาโดยการเน้นการศึกษาโครงสร้างของภาษา

Allwright (1983) กล่าวว่า ความสามารถในการสื่อสารคือจุดมุ่งหมายสำคัญในการเรียนการสอนภาษาซึ่งผู้เรียนควรมีโอกาสได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในแบบต่างๆ ในช่วงของการเรียนภาษาด้วย

Krashen & Terrell (1983) เสนอว่าการเรียนภาษาควรให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลทางภาษาที่สามารถเข้าใจได้ให้มากที่สุด และควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์จริงให้มากที่สุด การเรียนควรมีการแก้คำผิดให้น้อยที่สุด เพื่อที่การสื่อสารจะได้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และในชั้นเรียนควรให้ผู้เรียนทำเฉพาะกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการสื่อสาร ส่วนการฝึกตัวภาษานั้นให้ผู้เรียนไปฝึกเองนอกชั้นเรียนจากแบบฝึกหัดที่เตรียมไว้ให้

Brumfit (1980) กล่าวว่า ในการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสาร ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาจะสำคัญกว่าความถูกต้องของตัวภาษา

นอกจากนี้ Douglas brown (1993 อ้างถึงใน รุจิรา คลังชำนาญ, 2548) ได้เสนอแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ 4 ประการ คือ

1) เป้าหมายของการสอนเน้นไปที่องค์ประกอบทั้งหมดของทักษะการสื่อสารและไม่จำกัดอยู่ภายในกรอบของเนื้อหาภาษา หรือไวยากรณ์

2) เทคนิคทางภาษาได้รับการออกแบบมาเพื่อนำผู้เรียนไปสู่การใช้ภาษาอย่างแท้จริงตามหน้าที่ภาษา และปฏิบัติจริงโดยมีจุดมุ่งหมายในการพูด รูปแบบโครงสร้างภาษามีใช้เป้าหมายหลัก แต่ตัวรูปแบบเฉพาะของภาษาต่างหากที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารจนสำเร็จตามเป้าหมาย

3) ความคล่องแคล่วและความถูกต้อง เป็นหลักการเสริมที่อยู่ภายใต้เทคนิคการสื่อสาร มีหลายครั้งที่ความคล่องแคล่วอาจมีความสำคัญมากกว่าความถูกต้อง เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ได้อย่างมีความหมาย

4) ในการเรียนการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารในตอนท้ายที่สุดผู้เรียนต้องใช้ภาษาอย่างเข้าใจและสร้างสรรค์ภายในบริบทที่ไม่เคยฝึกมาก่อน

ดังนั้น การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจึงควรบอกเป้าหมายที่ชัดเจนกับผู้เรียนว่า เมื่อผู้เรียนเรียนแล้วจะสามารถนำไปใช้อะไรได้บ้าง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ใช้ภาษาให้มากที่สุดโดยการสร้างสถานการณ์ที่เสมือนจริงขึ้นมา เพราะผู้เรียนจะได้เรียนรู้ภาษาในการสื่อสารที่เหมือนกับชีวิตจริง โดยการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนี้จะเน้นความคล่องแคล่วในการติดต่อสื่อสารมากกว่าความถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ดังนั้นผู้สอนจึงควรแก้ไขข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาของผู้เรียนให้น้อยที่สุดเพื่อมิให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจในการใช้ภาษา

2. หลักการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

จุดมุ่งหมายของวิธีการสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารนั้น มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายได้ โดยเฉพาะการใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมกับสภาพสังคม ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนจึงมีหลักสำคัญ ดังนี้

2.1 ต้องให้ผู้เรียนรู้ว่ากำลังทำอะไร เพื่ออะไร ผู้สอนต้องบอกให้ผู้เรียนทราบถึงจุดมุ่งหมายของการเรียนและการฝึกใช้ภาษา เพื่อให้การเรียนภาษานั้นเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่ามีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันมากขึ้นได้ นั่นคือ สามารถสื่อสารได้ตามที่ตนต้องการ เช่น ในทักษะการอ่าน เมื่อเรียนหรือฝึกแล้วผู้เรียนสามารถอ่านคำแนะนำวิธีใช้อุปกรณ์บางอย่างได้ หรือในทักษะการพูด ผู้เรียนสามารถพูดถามทางไปสถานที่ที่ต้องการจะไปได้

2.2 การสอนภาษาโดยการแยกเป็นส่วนๆ ไม่ใช่ให้ผู้เรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ดีเท่ากับการสอนในลักษณะบูรณาการในชีวิตประจำวัน การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมักต้องใช้หลายทักษะรวมๆ กันไป และในบางครั้งก็ต้องอาศัยการทำทางประกอบ ดังนั้น ผู้เรียนภาษาก็ควรจะได้ทำพฤติกรรมเช่นเดียวกับในชีวิตจริง ผู้เรียนควรจะได้ฝึกและใช้ภาษาในลักษณะของทักษะรวมตั้งแต่เริ่มฝึก

2.3 ต้องให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการใช้ภาษา กิจกรรมดังกล่าวควรมีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง ในการทำกิจกรรมการใช้ภาษาควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกใช้ข้อความที่เหมาะสมกับบทบาทและสถานการณ์ด้วย นั่นคือ ผู้เรียนต้องได้เรียนรู้ความหมายของสำนวนภาษาในรูปแบบต่างๆ ด้วยเช่นกัน

2.4 ต้องให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษาให้มาก การที่ผู้เรียนจะสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้นั้น นอกจากผู้เรียนต้องทำกิจกรรมการใช้ภาษาแล้ว ยังต้องมีโอกาสได้ทำกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

2.5 ผู้เรียนต้องไม่กลัวว่าจะใช้ภาษาผิด แนวการสอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา (Use) มากกว่าวิธีใช้ภาษา (Usage) ผู้สอนจึงไม่ควรแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนทุกครั้ง ควรแก้ไขเฉพาะที่จำเป็น เช่น ข้อผิดพลาดที่ทำให้เกิดการเข้าใจผิด หรือข้อผิดพลาดที่เกิดซ้ำบ่อยๆ มิฉะนั้นอาจทำให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจและไม่กล้าใช้ภาษาในการทำกิจกรรมต่างๆ นอกจากนี้ การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารควรให้ความสำคัญในเรื่องความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) เป็นอันดับแรก ซึ่งภาษาที่ใช้อาจไม่ถูกต้องนัก แต่สื่อความหมายได้ ส่วนความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy) ก็ควรคำนึงถึงด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้ Williams (1995 อ้างถึงใน ประเทือง ใจหาญ, 2546) ให้หลักการในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

- 1) ให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาอย่างแท้จริง และเน้นสื่อที่หลากหลายและแปลกใหม่
- 2) ให้ความสำคัญกับภาระงานที่ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน โดยใช้ข้อมูลทางภาษาที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้
- 3) ให้ความสำคัญกับความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ที่คับขัน
- 4) ไม่เน้นรูปแบบของภาษาหรือไวยากรณ์ กล่าวคือ ไม่มีการแก้ไขข้อผิดพลาดที่ผู้เรียนใช้ผิด และสอนกฎเกณฑ์เพียงเล็กน้อย

5) ให้อิสระแก่ผู้เรียนในการเลือกใช้ภาษาและเนื้อหาที่จะเรียน

จากแนวคิดทฤษฎีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่ได้นำเสนอข้างต้น จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนควรมีแนวทาง วิธีการ และสื่อการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อความต้องการ ผู้เรียนนำไปต่อยอดความรู้เดิมที่มีอยู่แล้วให้มีการบูรณาการกับความรู้ใหม่ ดังนั้น แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่เหมาะสม มีดังนี้

1) ภาษาเพื่อการสื่อสารเน้นที่ความเข้าใจข้อมูลเป็นหลัก ดังนั้น การเรียนการสอนจึงควรให้ผู้เรียนทำความเข้าใจกับสาร ข้อมูล แบบภาพรวมก่อน เช่น ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มแล้วช่วยกันอ่านบทความภาษาอังกฤษ แล้วนำมาอภิปรายภายในกลุ่ม โดยไม่ต้องเจาะจงรายละเอียดทั้งหมดของบทความนั้นๆ ผู้เรียนจะได้ฝึกกระบวนการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

2) ผู้เรียนต้องรู้ถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพราะหากผู้เรียนไม่ได้ตระหนักถึงเป้าหมายของการเรียนจะทำให้การเรียนรู้นั้นปราศจากความกระตือรือร้น

3) เมื่อผู้สอนวางเป้าหมายอย่างชัดเจนให้ผู้เรียนทราบแล้ว ผู้สอนต้องทำการเลือก คัดสรร หรือสร้างสื่อการเรียนการสอนที่เสมือนจริง ผู้เรียนมองเห็นภาพรวมได้อย่างชัดเจน หรือมีการจัดการเรียนการสอนจากสถานที่จริง

4) สร้างบรรยากาศในห้องเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความยินดีที่จะเรียนและเปิดใจแล้ว การเรียนการสอนจะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นบรรยากาศในห้องเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง หากผู้สอนจัดการเรียนการสอนด้วยบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ไม่ตึงเครียด หรือหาข้อผิดพลาดของผู้เรียนมากเกินไป ผู้เรียนจะรู้สึกเปิดใจและพร้อมที่จะรับสิ่งที่ผู้สอนมอบให้

5) ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีแรงผลักดัน แรงกระตุ้น และความตื่นตัวในการเรียนรู้ เพราะหากผู้เรียนเรียนด้วยความสนุกสนาน จะทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำความรู้ได้และเรียนได้อย่างมีความสุขมากขึ้น เช่น ผู้สอนอาจจะมีเกมการแข่งขันเป็นกลุ่ม เพื่อให้การจัดการเรียนรู้นี้มีความแปลกใหม่ ส่งเสริมการทำกิจกรรมเป็นทีม ให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่ม

การจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีเป้าหมายหลักคือหลังจากการเรียนรู้แล้วสามารถนำภาษาไปใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารขั้นพื้นฐานได้ ดังนั้น สิ่งสำคัญคือผู้สอนต้องเลือกแนวทางการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพผู้เรียนให้ได้มากที่สุด จึงจะทำให้การเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- นิตยา ฉิมวงศ์. (2551). การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง ความน่าจะเป็น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์และการสอนตามปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประเทือง ใจหาญ. (2546). การเปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้และไม่ใช้กิจกรรมการละคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอนบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภักพล หัสสา. (2553). การพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยกลวิธีการชุดขยายการสื่อสาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้พูดภาษาอื่น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. (2562). **โครงสร้างหมวดวิชาศึกษาทั่วไป**. เลย: สำนักวิชาศึกษาทั่วไปมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- รุจิรา คลังขำนาญ. (2548). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สถานการณ์จำลอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รสมาลิน จิตสว่าง. (2549). ผลของการสอนไวยากรณ์แบบบูรณาการที่มีต่อทักษะการพูดภาษาอังกฤษและทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแม่สะเรียงบริพัตรศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอนบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สุมาลี ชัยเจริญ. (2551). **เทคโนโลยีการศึกษา หลักการ ทฤษฎี สู่การปฏิบัติ**. ขอนแก่น: โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). **วิธีสอนภาษาอังกฤษ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2556). **แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อรอุมา ธรรมวันนา. (2551). ผลการเรียนรู้ เรื่อง การใช้โปรแกรมตารางทำงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการเรียนบนเครือข่ายที่สร้างตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์กับการเรียนปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม